

Végre: napfolt!

Februárról 111 észlelés érkezett, és csupán 3 napról nem készült megfigyelés. Az aktivitás továbbra sem akar megindulni felfelé, a néha-néha megjelenő foltok, pórusok még a letűnőben lévő foltciklushoz tartoznak. A NOAA adatai alapján az átlagos relatívszám 3,9 volt, míg az aktív területek átlagos mérete – az MH MDF – 6,2-nek adódott, ami igencsak minimális. Átlagosan nagyjából minden negyedik napon lehetett legalább egy pórust megfigyelni, de szabad szemmel ezek közül (természetesen) egy sem látszott.

1-jén csupán a NOAA 982-es (10982) aktív terület látható -8° -on a CM előtt. Másnap átvonul a CM-en, majd 4-én pórusként hal

Észlelő	Észlelések	Műszer
Bartha Lajos	34/34 tá	5 L
Hadházi Csaba	34/34 v	16 T
Horváth Tibor	9/9 tá	11 L
Keszthelyi Sándor	18/18 v	sz
Keszthelyiné S. Márta	26/26 v	8x30 M
Kiss Barna	42/42 v	20 T
Kovács Károly	26/23 v	20 T
Nagy József	15/15 pr, r	10,2 L
Ravasz Bálint	2/2 v	5 L
Vida Tibor	8/8 v	7 L

NOAA 984-es pórus. Hasonló körülmények között kap sorszámot 10-én a NOAA 985-ös terület is. Kis szünet után 15–17-én újabb pórus látható a délnyugati negyedben – a NOAA 986-os -4° -on.

FEBRUÁR–MÁRCIUS

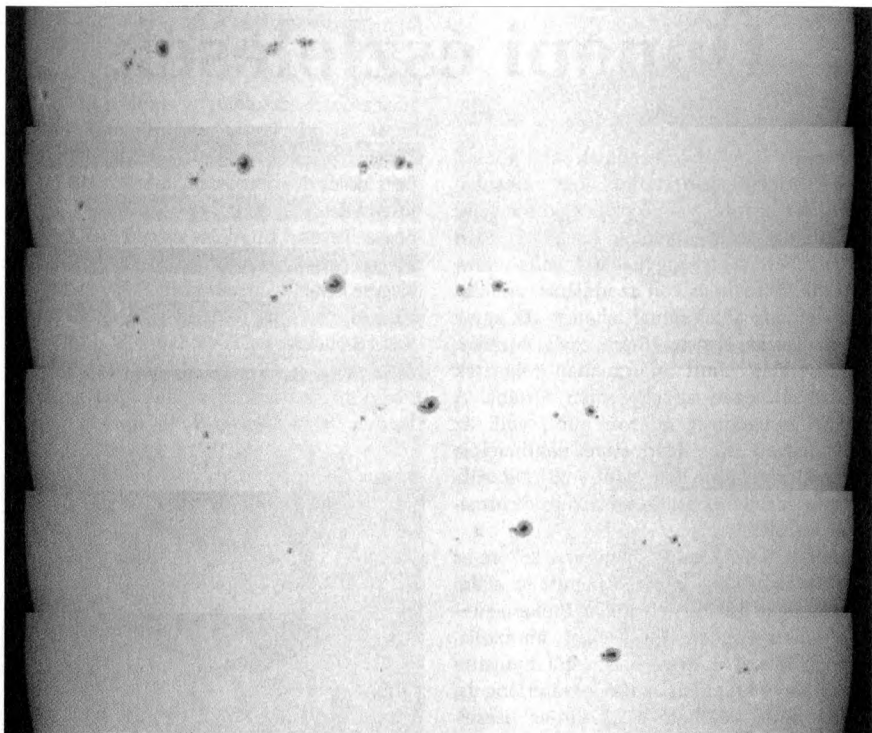
Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
II. 1.	1	19	30	0	III. 5.	1	13	20	0	25.	3	52	380	0
2.	1	16	20	-	6.	1	12	30	-	26.	3	63	520	-
3.	1	14	10	0	10.	1	12	90	-	27.	3	57	510	-
4.	1	14	10	0	15.	1	12	20	0	28.	3	63	410	-
25.	1	12	20	0	16.	1	12	20	-	29.	3	50	390	1
26.	1	13	30	0	17.	1	11	10	0	30.	3	41	300	1
27.	1	13	20	0	23.	1	14	40	-	31.	3	45	250	0,5
28.	1	12	30	-	24.	2	35	210	0					

el. Ezután 20 foltmentes nap következik, majd 25-én megjelenik a NOAA 983-as a délnyugati negyedben, -6° -on. Végig csak mint pórus látható (bár úgy sem igazán), majd 29-ére lefordul a korongról...

Március hórló 102 megfigyelés érkezett a rovatához, sajnos fotó most sem készült, pedig az időszak végén volt pár relatíve nagyobb csoport is. Napi átlagban egy aktív terület látszott, de ezek közül optikai segéd-eszközök nélkül csak a NOAA 988-as volt észrevehető. A NOAA adatai alapján az R MDF 15,9-nek, az MH MDF pedig 103,2-nek adódott.

A hónap inaktív napokkal kezdődik, majd elméletileg 5–6-án rövid ideig látható (bár a mi észlelőink még 20 cm-es műszerrel sem leltek nyomát) -5° -on a nyugati peremen a

23-án indul be a „nagyüzem”. Ekkor jelenik meg a délkeleti negyedben -8° -on a NOAA 987-es csoport, majd egy nappal később, kicsit több mint 20° -kal mögötte a NOAA 988-as -9° -on – mindkettő D típusú. 25-én fordul be a csoport-lánc harmadik gyöngyszeme, a NOAA 989-es -10° -on, 30° -al a NOAA 988-as mögött. Előbbi csoport felett játszódik le a vizsgált időszak egyetlen fler-jelensége is, mely M1.7-es erősségű volt. 26-ára mindhárom csoport D típusú és β mágneses terű – ekkor érik el maximális összterületüket is. A komponensek közül a 988-as vezetője a legmarkánsabb – nagy, kicsit szabálytalan, penumbrás folt, öblös umbrával. 27-én a 987-es áthalad a centrálmeridiánon. A 989-es követője nem igazán látszik (inkább csak a magnetogra-

A március végi foltcsoportok változása a napkorongon (SOHO MDI, 2008.03.26–31.)

mon), viszont feltűnő a fényes fáklyamező a körülötte lévő területen. 29-én a 988-as is áthalad a CM-en, közben a csoportok szerkezete nem változik, viszont a komponensek mérete lassan csökken – kivétel pont a 988-as, mely kicsit megnyúlik (emiatl típusa E lesz), és ez igaz a vezető foltjára is. 31-én

a 989-es elhal, a 987-es mérete is igencsak lecsökken, és hozzá hasonlóan a 988-as is már csak C típusú (követője ekkorra szinte teljesen eltűnik).

Így ér véget a március...

Pápics Péter

Napkivetítés Firenzében

Március végén kisebb körutazást tettem Itáliában, Galileo Galilei nyomában. Firenzében nem csak Galilei emlékhelyeit kerestem fel, hanem a csillagászat története szempontjából érdekes egyéb helyszíneken jártam. Így jutottam el a Santa Maria Novella-ba, melynek főhajójában Danti egy hatalmas meridiánt kívánt létrehozni az 1570-es években. A meridián végül nem készült el, azonban a rózsablakon nyitott nyílás

ma is megfigyelhető (nemrégiben állították helyre). A lyukkamerának köszönhetően „észlelhettem” március 29-én kevéssel 12 óra után a hóvégi nagy foltcsoportokat. A 20 cm-esre kivetített, életlen, rendkívül nyugtalan napkorongnak kb. épp a közepén lehetett látni egy ívelt, 1:3 arányban megnyúlt, bizonytalan foltszerűséget. Danti bizonyára nem „napészlelésre” gondolt, amikor a nyílást létrehozta a rózsablakban...

Mzs